Parasal Gelişmeler Raporu

Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü

Eylül 2026

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

Değerlendirmeler

Geniş para arzı M3'teki yıllık büyüme önceki döneme göre 2,1 yüzde puan gerileyerek Eylül 2026 itibarıyla %30,1 olarak gerçekleşmiştir. En dar para tanımı olan M1'in yıllık büyüme oranı ise aynı dönemde, önceki döneme kıyasla 7,7 yüzde puan gerileyerek %31,6 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 1).

Parasal sektör tarafından verilen kredilerin yıllık artış hızı, hanehalkı için 1,0 yüzde puan düşüşle Eylül 2026'da %36,8 olarak kaydedilmiştir. Finansal olmayan kuruluşlara verilen kredilerde ise yıllık artış hızı 0,5 yüzde puan düşüşle %34,2 olmuştur.

Grafik 1. Parasal Büyüklükler (Eylül 2026, Yıllık % Büyüme)

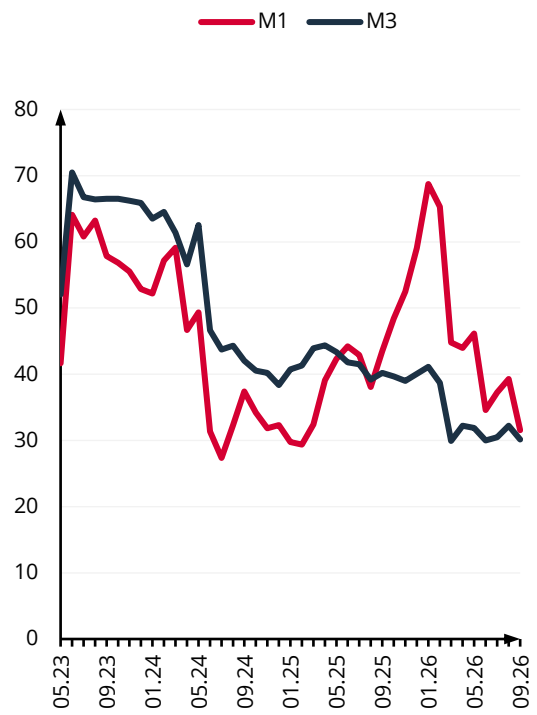

Kaynak: TCMB

Grafik 2. Verilen Krediler (Eylül 2026, Yıllık % Büyüme)

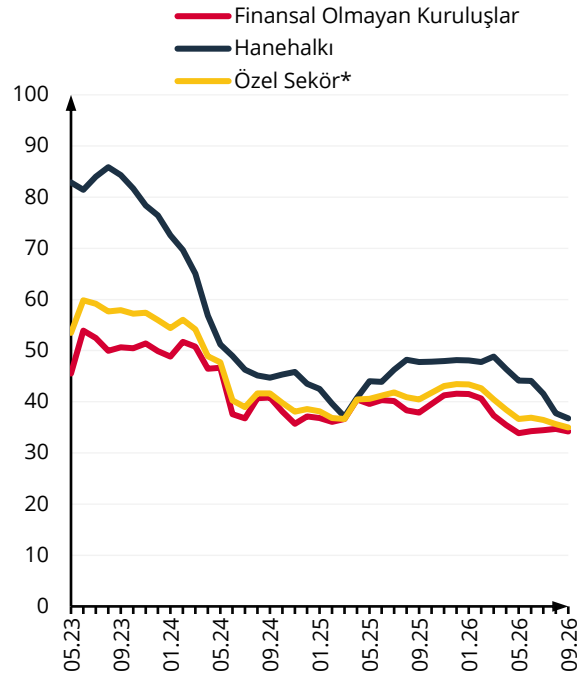

Kaynak: TCMB

(*) Özel Sektör; Finansal Olmayan Kuruluşlar ile Hanehalkının yanında Tarım Satış ve Kredi Kooperatifleri, Hanehalkına Hizmet Veren Kar Amacı Olmayan Kuruluşlar ve Diğer Kalemlerini de kapsamaktadır.

Geniş para arzı bileşenlerinin para arzındaki yıllık büyümeye katkısı incelendiğinde; vadeli mevduatların para arzına en büyük katkıyı sağlayan kalem olduğu, bunu vadesiz mevduatların izlediği görülmektedir. Eylül 2026'da geniş para arzı M3'te gözlenen yıllık %30,1 oranındaki büyümede %16,8 ile vadeli mevduatlardaki artış etkili olmuş, bunu %9,8 ile vadesiz mevduatlar izlemiş ve diğer kalemlerin katkısı sınırlı düzeyde kalmıştır. Aylık %1,0 oranındaki büyümede ise %1,6 ile vadeli mevduatlar artış yönlü, %2 ile para piyasası fonları ise azalış yönlü etki etmiştir (Tablo 1).

Tablo 1: M3 Para Arzındaki Büyümeye Konu Bileşenlerin Katkısı (Eylül 2026)

	Para Arzı (Milyon TL)	M3 Yıllık Büyümeye Bileşenlerin Katkısı (% puan)	M3 Aylık Büyümeye Bileşenlerin Katkısı (% puan)
M3	**32.817.438**	**30,1**	**1,0**
M3-M2	**2.905.246**	**2,7**	**-1,1**
Repo İşlemlerinden Sağlanan Fonlar	1.182.277	1,1	0,8
Para Piyasası Fonları	1.595.571	1,5	-2,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	127.398	0,1	0,0
M2	**29.912.192**	**27,5**	**2,1**
M2-M1	**18.279.097**	**16,8**	**1,6**
Vadeli Mevduat (TL)	14.834.724	13,6	0,9
Vadeli Mevduat (YP)	3.444.373	3,2	0,7
M1	**11.633.096**	**10,7**	**0,5**
Bankalar Dışındaki Para	951.194	0,9	0,0
Vadesiz Mevduat (TL)	3.166.637	2,9	0,5
Vadesiz Mevduat (YP)	7.515.265	6,9	-0,0

Kaynak: TCMB

Geniş para arzı M3, Eylül 2026'te bir önceki aya göre 322 Milyar TL'lik artış göstermiştir. Bu artışta vadeli mevduatlar 507 milyar TL artış yönlü, para piyasası fonları 634 milyar TL düşüş yönlü etkili olmuştur. Aynı dönemde M1, 178 Milyar TL artmış olup, bu artış vadesiz TL mevduatlardan kaynaklanmıştır (Grafik 3).

Grafik 3. M3 Para Arzı ve Bileşenlerinin Aylık Değişimi (Eylül 2026, Milyon TL)

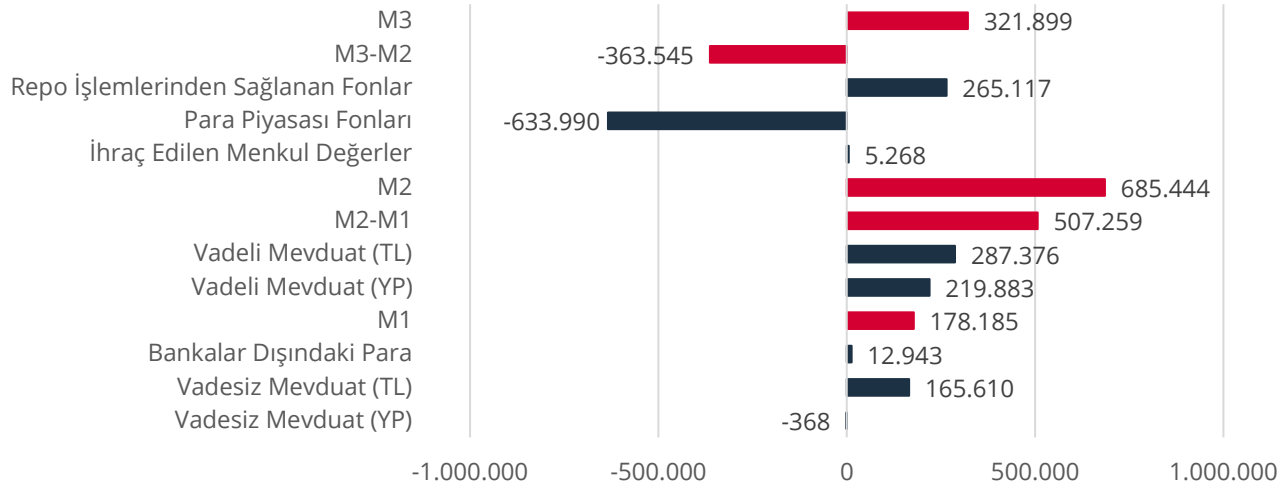

Kaynak: TCMB

M3'teki yıllık büyümenin karşılık kalemlerine yansıması; %26,6'sı özel sektörden, %4,2'si genel yönetimden, %1,3'ü banka dışı finansal kuruluşlardan ve %0,7'si net dış varlıklardan alacaklarda artış şeklinde olmuştur. Diğer taraftan diğer kalemler (net) %2,7 oranında azalış yönünde katkı yapmıştır (Grafik 4).

Grafik 4. M3 Para Arzındaki Yıllık Büyümenin Karşılık Kalemlerine Yansıması (% puan)

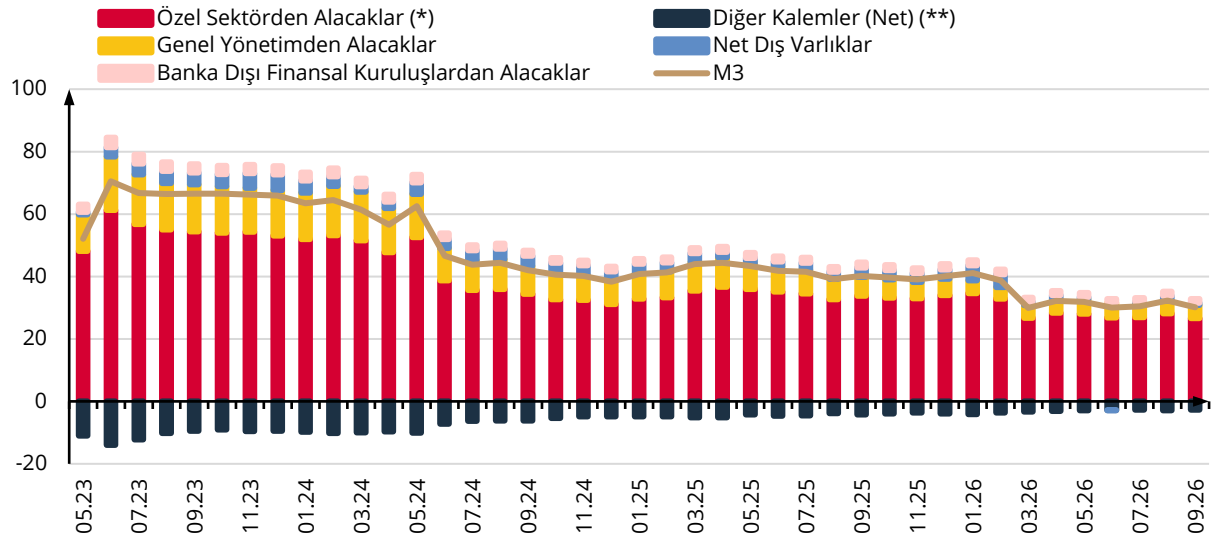

Kaynak: TCMB

(*) "Özel Sektörden Alacaklar" kalemine Finansal Olmayan Kuruluşlardan (Kamu) Alacaklar dahildir.
(**) "Diğer Kalemler (net)" içerisinde parasal sektörün birbirleriyle olan işlemleri netleştirilmektedir.

M3'teki aylık büyümenin karşılık kalemlerine yansıması; %0,9'u özel sektörden, %0,1'i genel yönetimden, %0,04'ü banka dışı finansal kuruluşlardan ve %0,02'si net dış varlıklardan alacaklarda artış şeklinde olmuştur. Diğer taraftan diğer kalemler (net) %0,1 oranında azalış yönünde katkı yapmıştır (Grafik 5).

Grafik 5. M3 Para Arzındaki Aylık Büyümenin Karşılık Kalemlerine Yansıması (% puan)

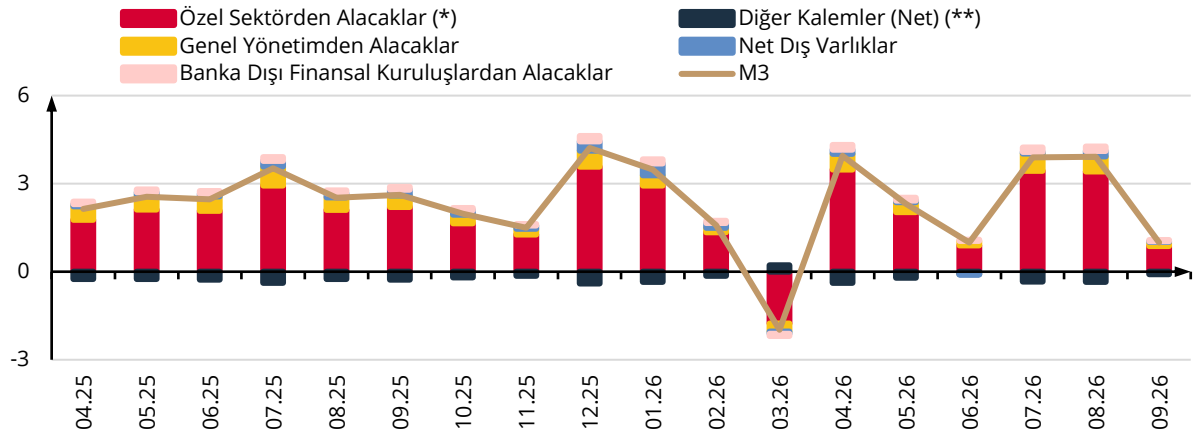

Kaynak: TCMB

(*) "Özel Sektörden Alacaklar" kalemine Finansal Olmayan Kuruluşlardan (Kamu) Alacaklar dahildir.
(**) "Diğer Kalemler (net)" içerisinde parasal sektörün birbirleriyle olan işlemleri netleştirilmektedir.